

בְּשִׂמְחָה וּלְהִרְאוֹת שִׂמְחָה, שֶׁהָרִי
הַמְּקוּם גֹּרֵם. וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים
ק) עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בְּאוֹר לִפְנֵי
בְּרִנָּה. שֶׁהָרִי צָרִיךְ שֶׁלֹּא לְהִרְאוֹת
בּוֹ עֶצְבוֹ.

וְאִם תֵּאמַר, אִם כֶּף, מִי שֶׁהוּא
בְּצַעַר וְדַחַק, שֶׁלֹּא יְכוּל לְשַׂמַּח
אֶת לְבוֹ, וּמִתּוֹךְ דְּחָקוֹ יֵשׁ לוֹ
לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
הָעֶלְיוֹן. אִם כֶּף, לֹא יִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה
כָּלֵל, וְלֹא יִכְנַס בְּעֶצֶב כָּלֵל, שֶׁהָרִי
לֹא יְכוּל לְשַׂמַּח אֶת לְבוֹ וּלְהַכְנִס
לִפְנֵי בְּשִׂמְחָה. מָה הַתְּקוּן שֶׁיֵּשׁ
לְאָדָם הַזֶּה?

אָרְא וְדָאִי הָרִי שְׁנִינּוּ, כֵּל
הַשְּׁעָרִים נִנְעָלוּ וְנִסְגְּרוּ, וְשַׁעֲרֵי
דְּמַעוֹת לֹא נִסְגְּרוּ, וְאִין דְּמַעָּה
אֵלֶּא מִתּוֹךְ צַעַר וְעֶצֶב, וְכָל אוֹתָם
הַמְּמַנִּים עַל אוֹתָם הַשְּׁעָרִים, כָּלֵם
מִשְׁבָּרִים חֲתִיכוֹת קִשּׁוֹת
וּמִנְעוּלִים וּמְכַנְיָסִים אוֹתָן
דְּמַעוֹת, וְאוֹתָהּ תְּפִלָּה נִכְנַסְתָּ לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ.

וְאִי לְאוֹתוֹ מְקוּם יֵשׁ דַּחַק מֵאוֹתוֹ
עֶצֶב וְדַחַק שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה טו) בְּכָל צָרְתֶם לֹא
(ט) צָר. תְּשׁוּקַת אוֹתוֹ הָעוֹלָם
הָעֶלְיוֹן לְמְקוּם הַזֶּה, פְּזוּר
שֶׁתְּשׁוּקָתוֹ תִּמְיֵד אֶל הַנְּקֻבָּה.
כְּשֶׁנִּכְנַס הַמֶּלֶךְ לְגִבְיָהּ וּמוֹצֵא
אוֹתָהּ בְּעֶצֶב, אִזּוֹ כֵּל מָה שֶׁהִיא
רוֹצֵה, נִמְסָר בִּידֶיהָ, וְאוֹתוֹ אָדָם
וְאוֹתָהּ תְּפִלָּה לֹא חוֹזֶרֶת רִיקָם,
וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עֲלוּיָו.
אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם
שֶׁשׁוּפָךְ דְּמַעוֹת לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּתַפְּלָתוֹ.

כְּמוֹ זֶה בְּשִׁבְתָּ, מִי שֶׁיּוֹשֵׁב
בְּתַעֲנִית בְּשִׁבְתָּ, מִתּוֹךְ צַעַר
מִרְאֵה עֶצֶב, וּבְשִׁבְתָּ שׁוֹלֵט אוֹתוֹ
רְקִיעַ עֲלִיּוֹן, אוֹתוֹ שֶׁנֶּרְאָה
בְּשִׂמְחָה, שֶׁהוּא שִׂמְחָה וּמְשַׂמַּח

וּלְאַחֲזָאָה חֲדוּהָ, דִּהְיָ אֲתֵרָא גְרִים. וְעַל דָּא
כְּתִיב, (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת יי' בְּשִׂמְחָה בְּאוֹר לִפְנֵי
בְּרִנָּה. דִּהְיָ אֲצַטְרִיךְ דְּלֹא לְאַחֲזָאָה בָּהּ
עֶצְבוֹ.

וְאִי תִימָא, אִי הָכִי, הָאִי מָאן דְּאִיהוּ בְּצַעֲרָא
וּבְדוּחָקָא, דְּלֹא יְכִיל לְמַחְדֵי לְבִיָּהּ, וּמִגּוֹ
דוּחָקִיה אֵית לִיה לְמַתְבַּע רַחֲמִין, קָמִי מְלָכָא
עֲלָאָה, אִי הָכִי, לֹא יִצְלִי צְלוֹתָא כָּלֵל, וְלֹא
יִיעוּל בְּעֶצְבוֹ כָּלֵל, דִּהְיָ לֹא יְכִיל לְמַחְדֵי
לְבִיָּהּ, וּלְאַעֲלָא קָמִיה בְּחֲדוּהָ, מְאִי תְקוּנָא אֵית
לִיה לְהָאִי בְר נָשׁ.

אָרְא וְדָאִי הָא תְּנִינּוּ, כֵּל תְּרַעִין נִנְעָלוּ
וְאִסְגִּירוּ, וְתְרַעִין דְּדְמַעִין לֹא אִסְגִּירוּ,
וְלִית דְּמַעָּה אֵלֶּא מִגּוֹ צַעֲרָא וְעֶצְבוֹ. וְכָל אִינוּן
דְּמִמְנָן עַל אִינוּן תְּרַעִין, כִּלְהוּ מִתְבָּרִין גְּזִיזִין
וּמִנְעוּלִין, וְעִיזִילִין אִינוּן דְּמַעִין, וְהִיָּא צְלוֹתָא
עֲאֵלֵת קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא.

בְּדִין הַהוּא אֲתֵר אֵית לִיה דוּחָקָא, מַהֲהוּא
עֶצְבוֹ וְדוּחָקָא דִּהְיָ בְר נָשׁ, כְּמָה
דְּאֵת אָמַר (ישעיה טו) בְּכָל צָרְתֶם לֹא צָר.
תִּיאוּבְתִיָּה דִּהְיָ עֲלָמָא עֲלָאָה, לְגִבֵּי הָאִי
אֲתֵר, כְּדוּרָא דְתִיאוּבְתִיָּה תְדִיר לְגִבְיָהּ
דְּנוּקְבָא. כֵּד מְלָכָא עֲאֵל לְגִבֵּי מְטְרוֹנִיתָא,
אֲשַׁפַּח לָהּ בְּעֶצְבוֹ, כְּדִין כֵּל מָה דְּאִיהִי בְּעֵאתָ,
בִּידֵהָ אֲתִמְסָר, וְהִיָּא בְר נָשׁ, וְהִיָּא
צְלוֹתָא, לֹא אֲהֲדֵר בְּרִיקְנִיָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא חֵיִים (דף קס"ה ע"ב) עֲלִיָּה. זְכָאָה חוּלְקִיָּה
דִּהְיָ בְר נָשׁ, דְּאוּשִׁיד דְּמַעִין קָמִי קְדִישָׁא
בְּרִיךְ הוּא, בְּצְלוֹתִיָּה.

בְּגוּזָא דָּא בְּשִׁבְתָּ, מָאן דִּיתִיב בְּתַעֲנִיתָא
בְּשִׁבְתָּ, מִגּוֹ צַעֲרִיָּה אַחְזִי עֶצְיָבָא,
וּבְשִׁבְתָּ שְׁלֵטָא הַהוּא רְקִיעָא עֲלָאָה, הַהוּא
דְּאַתְחִזִי בְּחֲדוּהָ, וְאִיהוּ חֲדוּהָ וְחֲדִי לְכָלֵּא. הַהוּא דִּיתִיב בְּעֶצְבוֹ, בְּגִין